Anul al 54-lea 14 Pagin' EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei 14 Pagini Nr. 234 Joi 26 August 1937
P IIII
Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932

BIBLIOTECA „ASOCIAŢIUNII" SIBIIU

ABONAMENTE IN ŢARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poştal şi valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" ŞI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în ţară

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA ÎNTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

PENTRU CUNOAŞTEREA CAPITALEI

In nenumărate oraşe străine funcţionează de multă vreme un serviciu de utilitate publică, a cărui lipsă în ţara noastră este nu numai neîndreptăţită, dar dăunătoare materialicește și moralicește.

Este vorba de acele mari și confortabile automobile, menite să înlesnească masselor celor străini de localităţi cunoașterea acestora cât mai repede și cât mai eftin.

Plecate din centrele oraşelor, ele trec pe dinaintea monumentelor istorice, a aşezămintelor principale cu caracter cultural, artistic, social, religios, străbat cartierele cele mai frumoase și împrejurimile cu faimă, indicate cu scurte explicaţii și în câteva limbi de către însoţitorii celor dela volan.

In acest chip, mai totdeauna într'o jumătate de zi, vizitatorii pot să-și facă o ideie generală despre localitate, să pătrundă în ambianţa sa, având putinţa să revadă în urmă mai amănunţit realizările și locurile ce i-au interesat ori le-au plăcut în special.

Acolo unde lipseşte acest serviciu public, provincialii și mai ales străinii se isbesc de neajunsuri multiple în satisfacerea unei atât de legitime dorinţi. Astfel, îi dezarmează proporţiile cheltuelilor implicate de vizitarea unui mare oraş în vehicule de piaţă. Apoi, inconvenient, inevitabil chiar pentru cei cu mijloace destule: inexistenţa educaţiunii conducătorilor de taximetre în acel sens și rarele cazuri când cunosc o limbă străină, care să nu fie ungurească sau rusească. Cine s'a gândit vreodată să le procure și să le ceară să-l reţină, un mic bagaj de aşezări și locuri bucureştene, comparabile și de multe ori superioare acelora din multe oraşe de peste hotare, spre a putea satisface curiozitatea străinilor din acest punct de vedere? Când există şoferi de piaţă cari nu cunosc toate străzile Capitalei, — deși au circumstanţa atenuantă a prea deselor schimbări de nume, — cum li s'ar putea cere, fără o instruire prealabilă, să conducă pe cei ce vor să cunoască Bucureştii la muzeele, şcoalele, spitalele, bisericile, laboratoarele, întreprinderile mari de ordine economică și socială, parcurile admirabile, cu alte cuvinte în toate locurile ce merită să aibă o notorietate cât mai întinsă și peste hotare și în ţara noastră, pentru ca străinii să-și facă o ideie exactă despre patrimoniul românesc, reflectat prin capitala sa, iar românii din toate părţile să se poată mândri în mod conştient cu el.

Capitala României are ce să înfăţişeze străinătăţii; ea rivalizează cu multe centre civilizate; în cel mai scurt interval, ea a luat un avânt incomparabil chiar după recunoașterile vizitatorilor de marcă din diferite ţări.

Aceasta însă nu ajunge. Este nevoie ca posibilitatea de apreciere elogioasă să fie cât mai întinsă, cât mai profundă; ca massele de vizitatori ai Capitalei să poată vedea, în condiţiuni potrivite cu mijloacele marii majorităţi, nu numai centrul, ci și nenumăratele cartiere în care este înrămată din ce în ce mai frumos, mai de invidiat; ca oricine doreşte să capete o cât mai dreaptă și cât mai largă ideie despre primul oraş al ţării noastre, să găsească mijlocul pe care îl întâlneşte în mai toate localităţile mari. Importul de călători va spori simţitor. Exportul de călători va fi compensat progresiv.

Supunem această chestiune de deosebit interes public și am putea spune naţional Societăţii tramvaelor comunale, care dispune astăzi și de automobile de natură să fie de folos Capitalei și din acest punct de vedere. Organizarea unui asemenea serviciu, cel puţin cu titlul de experienţă, ar constitui un nou merit al unuia din cele mai valoroase instrumente de folos general. Și în măsura în care s'ar afirma rezultatele pozitive, ar spori eventualităţile extensiunii ideii pentru cunoașterea cât mai vastă a bogăţiilor și frumosului ţării noastre.

Pe acolo au trecut bestiile roşii...

de R. SEIŞANU

Două publicaţii apărute recent, sub titlurile: „Scrisoarea colectiva a episcopilor spanioli adresată episcopilor din lumea întreagă" și „Comunismul în Grecia", prezintă un deosebit interes prin materialul documentar ce cuprind.

Cine vrea să ştie ce au făcut comuniştii în Spania, după ce au pregătit revoluţia și au deslănţuit nenorocitul război civil, să citească scrisoarea colectivă a episcopilor spanioli.

Iar cine vrea să ştie cum operează comuniştii și în alte ţări, care se cred la adăpost de contagiunea roşie, fie din consideraţiuni geografice — n'au frontieră comună cu U.R.S.S. — fie din consideraţiuni politice, sociale și psihologice, — burghezimea și ţărănimea sunt tradiţioniste și conservatoare — să citească cartea apărută la Atena, sub titlul: „Comunismul în Grecia".

In cea dintâi, venerabilii episcopi spanioli aduc la cunoştinţa fraţilor lor spirituali și lumii civilizate, ororile nemai pomenite săvârşite de agenţii Internaţionalei a III-a, în nefericita Spanie, din 1931 și până azi, care reamintesc epocile de barbarie ale omenirii.

De astădată avem la dispoziţie mărturia unor slujitori ai bisericii creştine, cari nu pot fi bănuiţi că urmăresc scopuri politice. E o mărturie și un rechizitor grozav, întărit de fapte precise și documentate.

Ocupându-se de excesele revoluţiei comuniste — episcopii spanioli spun:

„Se poate afirma că, în istoria popoarelor occidentale, nu se găseşte niciun fenomen asemănător de sălbătăcie colectivă, nicio acumulare asemănătoare (și în atât de puţine săptămâni) de atentate împotriva drepturilor fundamentale ale lui Dumnezeu, ale societăţii și ale făpturii umane.

Ar fi greu să descoperim în cursul secolelor, o epocă, sau un popor, care să ne ofere atâtea numeroase rătăciri".

Urmează partea documentară, particular de interesantă și instructivă.

Revoluţia comunistă din Spania a fost „premeditată". Cu puţin timp înainte de izbucnirea ei, sosise din Rusia „79 de agitatori specialiști".

Comisia naţională de unificare marxistă a ordonat atunci formaţia miliţiilor revoluţionare în toate oraşele. Distrugerea bisericilor în serie a fost sistematică. Intr'o lună, în toate templele nu s'a mai putut oficia cultul. O „ligă atee", care s'a constituit în 1931, a avut în programul său, un articol cu următorul cuprins: „Plebiscit asupra destinaţiei ce trebue să fie atribuită bisericilor și caselor parohiale"; iar un comitet provincial comunist a și fixat destinaţia lor, fără mijlocul plebiscitului: toate locaşurile creştine, — biserici, sau mânăstiri — „vor fi destinate magazinelor colective, desfacerii mărfurilor, bibliotecilor populare, băilor, etc...", ca în U. R. S. S.

S'au întocmit apoi „liste negre" pentru suprimarea episcopilor, a preoţilor și a credincioşilor creştini.

„PUTEM SOCOTI APROAPE LA 20.000 BISERICILE DISTRUSE, SAU COMPLET JEFUITE.

Numărul preoţilor asasinaţi (în mijlociu, 40 la sută în diocesele devastate, iar în altele 80 la sută), se ridică, numai pentru clerul secular, la 6000.

Au fost vânaţi preoţii cu câinii; au fost urmăriţi cu toată înverşunarea, în munţi și în orice ascunzişuri posibile. Au fost ucişi fără proces, fără altă raţiune, decât funcţiunea lor socială de preoţi.

MASACRUL A LUAT FORMELE UNEI BARBARII GROAZNICE. IN CEEA CE PRIVEŞTE NUMARUL: SE EVALUEAZA LA PESTE 300.000, NUMARUL CELOR CARI AU PIERIT ASASINAŢI NUMAI PENTRU IDEILE LOR POLITICE SI IN DEOSEBI, RELIGIOASE: LA MADRID, IN CELE DINTAI TREI LUNI, AU FOST EXECUTAŢI PESTE 20.000".

N'a rămas sat, care să nu fie „curăţat" de elementele de dreapta, sau considerate „de dreapta".

In ce priveşte „forma": nici un act de acuzaţie; nici o dovadă; nici o posibilitate de apărare dată victimelor nevinovate; niciun proces.

Capitolul supliciilor: un mare număr de victime au fost groaznic mutilate: ochi scoşi din orbite, limbi tăiate, oameni spintecaţi de vii, arşi de vii, sau înmormântaţi de vii; iar alţii tăiaţi în bucăţi cu topoarele. S'au mai săvârşit și alte acte de sadism asociate cu maximum de cruzime, dar „din pudoare și caritate" episcopii spanioli nu vor să le divulge.

Mai departe, se spune în acest document:

„Nu s'a respectat pudoarea femeii, nici chiar aceleea consacrată lui Dumnezeu. S'au profanat mormintele și cimitirele.

In faimoasa mânăstire din Rivol s'au distrus mormintele; printre ele erau și al întemeetorului dinastiei catalane, Guifré și al episcopului Morgades, restauratorul celebrei mâ-

(Continuare în pag. 2-a)

D. Milan Hodza la Sighet

D-nii Milan Hodza, primul ministru al Cehoslovaciei (x) și Gh. Tătărăscu, primul ministru al României (xx) în gara Sighet.

Epidemie de variolă intr'o tabără de refugiaţi abisinieni

Londra, 23 (Rador). — *Se anunţă din Monbassa:*

O epidemie de variolă a isbucnit în tabăra refugiaţilor abisinieni dela frontiera de nord a coloniei Kenya. Refugiaţii îngroziţi atacă pe paznici, căutând să fugă din tabără. Poliţia îi respinge însă de fiecare dată, în timp ce medicii vaccinează pe cei neatinşi încă de această epidemie și îngrijesc pe cei bolnavi.

Se afirmă că și o parte din abisinienii din regiunea care se învecinează cu colonia Kenya ar fi atinşi de flagel. Intrucât sunt temeri de desordini la frontieră, poliţia britanică din Kenya a primit întăriri.

Furtună puternică in Statele-Unite

New York, 23 (Rador). — O furtună extrem de puternică s'a deslănţuit asupra unei întinse regiuni din Statele Unite, în special în împrejurimile oraşului New York.

Pagubele sunt foarte mari. Sunt mai multe victime, dintre cari 9 la New York.

In apropiere de Belmar uraganul a răsturnat mai multe sute de cabine de baie, aruncând parte din ele în mare.

Gravă ciocnire de trenuri în Italia

Roma, 23 (Rador). — Un tren de marfă s'a ciocnit în gara Vicanavasso, din apropiere de Genua, cu alt tren în care se aflau 200 de marinari, din marina de război.

Amândoi şefii de tren au fost omorâţi. Deasemeni au fost ucişi și trei marinari.

Afară de aceştia mai sunt aproape 20 de răniţi, mai mult sau mai puţin grav.

Depozit de benzină in flăcări

Buenos Aires, 23 (Rador). — *La Campana a luat foc un depozit în care se aflau peste 2 milioane litri de petrol.*

Pompierii depun sforţări pentru a împiedeca răspândirea focului. Primejdia este foarte mare, intrucât bate un vânt puternic.

—oxo●oxo—

Grecia se înarmează

Atena, 23 (Rador). — Corespondentul agenţiei „Havas" transmite:

Grecia va lua parte la cursa înarmărilor. Aceasta reiese din cuvântarea d-lui Metaxas, preşedintele consiliului de miniştri, ţinută la Kalkis, cu prilejul deschiderii expoziţiei panelenee.

In adevăr, primul ministru a spus între altele următoarele: „Este imposibil de închipuit ca atunci când continentul și întreaga lume se înarmează, Grecia să nu trebuiască a-și spori forţele militare. Noi respectăm independenţa, drepturile și situaţia tuturor popoarelor. Suntem hotărîţi însă să apărăm integritatea teritoriului nostru cu orice sacrificiu și nu ne vom da în lături pentru aceasta de a vărsa și ultima noastră picătură de sânge".

Anglia întăreşte flota dela Malta

Londra, 23 (Rador). — Ordinul amiralităţii, ca o flotilă de contratorpiloare dela Malta să fie trimisă la Shanghai, a fost revocat azi.

Nu numai că această flotilă va rămâne pe loc, dar pe lângă cele trei flotile de contratorpiloare care staţionează la Malta, din cauza războiului civil din Spania, este probabil că în curând va fi trimisă acolo și a patra flotilă.

Numeroase cazuri de orbire în regiunea Wilna (Polonia)

Varşovia, 23 (Telor).—In ultimul timp au fost înregistrate în circumscripţiile rurale din regiunea Wilna numeroase cazuri de orbire.

Medicii, cari au cercetat acest fenomen îngrijorător, au declarat că aceste cazuri ciudate se datoresc spirtului denaturat, care este consumat de pătura săracă ţărănească în loc de alcool, și care conţine alcool metilic.

—oxo○oxo—

FILME

Trenul se opreşte într'o haltă. Un călător petrecut de argaţi se urcă repetându-le cuvintele spuse de sigur pe tot drumul:

— Aveţi grijă, că pe urmă.... Ne cunoaştem. Dar nu l-am mai văzut de mult. Memoria dibueşte și-l descopere într'o autoritate. Era şef de birou. Nu prea învăţase carte. Se însurase fără zestre. Copii. O ducea greu.

— Ai moşie?

— Nu... o bucăţică de pământ... Viaţă de pensionar... Inţelegi d-ta, ca să nu mă descompun stând de geaba...

Altă dată, se sue în tren într'o staţie de vinuri vestite. In locul oamenilor de serviciu, îl adusese la gară mosafirii pe două cărări...

— N'am ştiut că o să am plăcerea să te întâlnesc, că ţi-aş fi dat un coş cu struguri cum n'ai mâncat niciodată.

— Imi pare bine că ai și vie.

— Nu... nu pot pentru ca să zic că ar fi vie... Câteva pogoane pe rod și altele abea plantate...

In sfârşit — deși s'ar putea să nu fie sfârşitul — deumăzi cât p'aci să mă lovesc de dânsul în faţa unui şantier cu rame enorme de beton, cu puzderie de lucrători, vorbind toate limbile din turnul lui Babel..

— Priveşti?

— Nu. Supraveghez.

— Ridici un bloc?

— Da... Adică nu... Numai terenul e al meu; îmi dau și mie câteva apartamente... Nu strică dacă este... Mai ai o ocupaţie... Cu viaţa de pensionar ruginești!

Odinioară se zicea: strânge bani albi pentru zile negre. S'ar părea că zicala s'a schimbat pentru unii — și câţi mai sunt, Doamne! — câştigă bani negri pentru zile albe.

Don José

S'a răsturnat un vapor in portul Alexandria

S'au înecat 52 de oameni

Alexandria, 23 (Rador). — Un vapor, pe bordul căruia se înapoiau azi dimineaţă în port numeroşi participanţi la serbările ce se dau în fiecare an pe plaja situată pe o mică insulă din faţa Alexandriei, din cauza unei manevre greşite s'a răsturnat.

Numărul victimelor ar fi foarte mare. Până la amiază apele mării au aruncat la ţărm peste 30 cadavre.

52 VICTIME

Alexandria, 23 (Rador). — După ultimele ştiri, din cele 80 de persoane ce se aflau pe bordul vasului care s'a răsturnat din cauza unei manevre greşite în faţa Alexandriei, s'au înecat 52.

Solemnitatea dela Turtucaia

Invalizii și foştii luptători străbătând oraşul spre locul comemorării.

SCRISORI DIN LONDRA

Nu se glumeşte cu legea internaţională

de AUGUR

Londra, August

Diplomaţii iscusiţi, cari au inventat neintervenţia în Spania ca să nu fie siliţi să-și declare neutralitatea și ca să evite să recunoască dreptul de beligeranţi celor doi adversari ai războiului civil, se fălesc că au împiedecat în felul acesta războiul de a se întinde dincolo de peninsula Iberică. Admiţând că ar fi adevărat, deși ne îndoim, suntem nevoiţi să constatăm că acest cordon sanitar este o atingere serioasă a principiilor de drept internaţional. Se poate ca nota finală de plată să fie dincolo de orice proporţie raţională faţă cu avantajul de a fi ocrotit timp de câteva luni pe d. Blum împotriva atacurilor partizanilor frontului popular.

Iluzia de bună stare diplomatică, creată de adoptarea sistemului de neintervenţie în războiul civil spaniol, n'a putut schimba realitatea. Ne putem închipui foarte bine neintervenţia, aplicată de împunătorul comitet al celor 27 de puteri reunite la Londra, ca un regim regulator al intervenţiei individuale în Spania, a fiecăreia din aceste puteri interesate. Totuși, nimeni nu pare să-și fi spus, că spre a fi desăvârşit sistemul, trebuia să aibă o legătură permanentă cu însăși luptătorii războiului civil. Bănuiala e îngăduită, că necesitatea unei atari legături a fost totdeauna prezentă în spiritul membrilor Comitetului internaţional, dar n'a fost niciodată cu putinţă să i se dea urmare, pentrucă în acest caz ar fi trebuit să se recunoască egalitatea oficială între Valencia și Salamanca.

Atâta timp cât războiul civil era limitat în peninsula Iberică, diplomaţii puteau să continue să se amăgească cu frumoasa iluzie a succesului sistemului de a nu interveni. Din numeroase părţi soseau regulat ajutoare luptătorilor, dar aparenţele erau salvate îndeajuns, ca jocul Comitetului internaţional din Londra să poată continua. Insfârşit, generalul Franco s'a însărcinat să dea lovitura, care poate deveni fatală acestui joc delicat al cancelariilor. A mutat războiul civil dincolo de graniţele spaniole. Acolo începe să apară paguba pricinuită dreptului internaţional, prin politica de neintervenţie.

Scopul generalului Franco e de a câştiga războiul. Spre a ajunge la aceasta, a făcut mult. Experţii socotesc că ultimele lui succese au dat o lovitură hotărîtoare guvernului republican din Valencia. Aceasta e probabil. Totuși, generalul Franco vrea nu numai să câştige războiul, dar și să ajungă la acest rezultat în timpul cel mai scurt cu putinţă. In acest scop, vrea să răpească guvernului din Valencia putinţa de a se aproviziona, blocând coasta Mediteranei.

Dar a bloca înseamnă a împiedeca vasele venind din afară să sosească în porturile republicanilor spanioli, cu încărcăturile lor de alimente și de material de război, venite din porturile ruseşti ale Mării Negre. Sistemul de neintervenţie nerecunoscându-i calitatea de beligerant, generalului Franco îi este în neputinţă de a organiza blocarea Valenciei, Barcelonei și altor porturi, oricare ar fi superioritatea flotei lui asupra vaselor de război ale republicanilor.

(Continuare în pag. 2-a)

Vizita d-lui Louis Marin la ziarul nostru

—oxo—

D. Louis Marin mulţumeşte celor cari au manifestat la sosirea d-sale

Luni dimineaţă, după ce s'a înscris la palatul regal, d. Louis Marin a venit să facă o vizită la ziarul nostru.

D. Stelian Popescu, directorul ziarului, lipsind din Capitală, distinsul oaspete a fost primit de d. Ştefan Brăiloiu și de personalul redacţional al ziarului.

CUVINTE DE MULŢUMIRE

— „Permiteţi mai înainte de orice, — ne spune din primul moment, d. Louis Marin— să vă rog să aduceţi prin ziarul dvs. călduroasele mele mulţumiri tuturor acelora cari au venit să mă întâmpine la sosirea mea la Bucureşti și cari cu atâta sinceritate și-au exprimat sentimentele faţă de ţara mea și de mine. Vă rog să le spuneţi, cât de profund am fost mişcat de această manifestare a unor sentimente de care nu m'am îndoit niciodată și pentru care, încă odată, le mulţumesc din toată inima".

VIZITAREA ATELIERELOR NOASTRE

D. Louis Marin a vizitat apoi atelierele noastre. D-sa a arătat un deosebit interes pentru întreaga organizaţie tehnică a ziarului nostru, cercetând cu atenţiune fabricaţiunea ziarului, dela linotyp până la expediţie.

La ora 1, d. Louis Marin a părăsit ziarul nostru, după ce s'a supus obiectivului fotografului nostru.

❖

După amiază, la ora 5, a luat parte la ceaiul oferit de legaţia Franţei grupului de intelectuali francezi sosit Duminică în Capitală, iar seara a fost invitatul d-lui prof. dr. C. Angelescu, ministrul educaţiei naţionale.

❖

Eri Marţi, d. Louis Marin, împreună cu d-nii dr. Georges Paul-Boncour și dr. C. Angelescu, au plecat la Predeal unde vor fi oaspeţii directorului nostru, d. Stelian Popescu.

D. Louis Marin (x) în atelierele noastre de zincografie.